

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15C/263/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115225521
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6115225521.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudkyňou Mgr. Stanislavou Salajovou v právnej veci navrhovateľa: L. T., D.. XX. XX. XXXX, H. N. N. X, XXX XX N. N., štátny občan SR, právne zast. Lexpert s. r. o., so sídlom Horná 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 976 856, proti odporcovi: N.. O. N., D.. XX. XX. XXXX, N. O. F. XX, N. N., štátny občan SR, v konaní zastúpený JUDr. Pavlom Borošom, advokátom, so sídlom M. Rázusa 25, 974 01 Banská Bystrica, o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Súd zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/121/2014-122 zo dňa 13. 01. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/689/2015-185 zo dňa 13. 04. 2016, a to počnúc dňom 11. 05. 2016.
- II. Vo zvyšku súd návrh zamietá.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 22. 12. 2015 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému synovi od 22. 12. 2015. Návrh odôvodnil tým, že jeho vyživovacia povinnosť voči odporcovi bola naposledy právoplatne upravená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/163/2002-137 zo dňa 14. 02. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13CoP/42/2003-153 zo dňa 19. 08. 2003. V čase podania tohto návrhu prebiehalo konanie o úprave výšky vyživovacej povinnosti sp. zn. 17C/121/2014. Ďalej uviedol, že požiadal odporcu listom zo dňa 16. 11. 2015 o informáciu, či je schopný sám sa živiť, nakoľko mal ukončiť vysokoškolské vzdelanie v júny 2015. Na žiadosť navrhovateľa odporca nijakým spôsobom nereagoval, z čoho navrhovateľ usúdil, že odporca je schopný sám sa živiť. V ďalšom podaní navrhoval, aby sa súd zaoberal otázkou, z akých dôvodov odporca pokračoval v magisterskom štúdiu, pretože odporca prekročil štandardnú dĺžku štúdia, a vo veci sú splnené podmienky na zrušenie vyživovacej povinnosti. Pre prípad, že súd nezruší vyživovaciu povinnosť počnúc dňom 22.12.2015 navrhol eventuálne, aby súd znížil vyživovaciu povinnosť na sumu 30 % zo sumy životného minima.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 13Co348/2017-104 zo dňa 21. 11. 2017 zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15C/263/2015-69 zo dňa 16. 05. 2017, ktorým súd zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi - plnoletému dieťaťu, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/121/2014-122 zo dňa 13. 01. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/689/2015-185 zo dňa 13. 04. 2016, a to počnúc dňom 22. 12. 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Navrhovateľ uviedol, že je rozvedený, vyučený ako stavbár, pracoval v pozícii vodiča z povolania. V roku 2013 sa vrátil na územie Slovenskej republiky, toho času býva v N. N. v jednoizbovom byte - garsónke, za ktorú hradí 100,- Eur mesačne. Od roku 2014 je evidovaný na úrade práce v N. N., pracuje na 4 hodiny denne za sumu 61,- Eur. Poberá tiež príspevok na ubytovanie, celkovo mu je vyplácaná suma 117,40 Eur mesačne, čo nepostačuje ani na pokrytie jeho osobných pomerov. Vzhľadom na svoj vek už nemá možnosť sa zamestnať. Okrem plnoletého syna má tiež plnoletú dcéru, ktorá je samostatná. Voči dcére nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Syn nemá záujem o komunikáciu s ním, nemá na neho ani telefonický kontakt. Naposledy sa videli na súde v predchádzajúcom súdnom spore o vyživovacej povinnosti. Jeho životná situácia, osobné a majetkové pomery mu nedovoľujú plniť vyživovaciu povinnosť vo výške 150,- Eur, napriek uvedenému poukazuje odporcovi poštovou poukážkou mesačne 34,40 Eur. Vypomáha mu pri tom plnoletá dcéra aj bývalá manželka, dcéra zavolá na obed, príp. mu spraví nákup. Ohľadom výživného voči plnoletému synovi je doposiaľ voči nemu vedená exekúcia.

4. Odporca na základe výzvy súdu v podaní doručenom súdu dňa 20. 09. 2019 uviedol, že od 01. 12. 2015 do 08. 08. 2017 nebol v pracovnom ani inom obdobnom pomere, nakoľko bol v tomto období študentom fakulty prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V tomto čase až doposiaľ žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou I. N..

5. Podaním doručeným súdu pred pojednávaním dňa 22. 10. 2019 podal odporca protinávrh, v ktorom uviedol, že ho možno považovať za osobu schopnú samostatne sa živiť od 14. 08. 2018 a spresnil výdavky matky za obdobie december 2015 až august 2017. V tomto období bol čistý príjem matky v sume 9 086,84 Eur, priemerný mesačný čistý príjem matky bol 432,70 Eur, z toho príjem na jednu osobu v spoločnej domácnosti odporcu a jeho matky na jeden mesiac bol v sume 216,35 Eur. S poukazom na zákon o životnom minime uviedol, že v danom období žili on a jeho matka na hranici životného minima. Ďalej poukázal na to, že v období od 01. 09. 2012 do 30. 06. 2013 poberal sociálne štipendium v sume 100,- Eur mesačne, od 01. 09. 2013 do 30. 06. 2014 v sume 60,- Eur mesačne a od 01. 09. 2014 do 30. 06. 2015 v sume 120,- Eur mesačne. V školských rokoch 2015/2016 a 2016/2017 už odporca nemohol poberať sociálne štipendium, nakoľko opakovane študoval magisterské štúdium, jeho sociálne pomery sa však nezlepšili. Napriek maximálne vynaloženému úsiliu sa mu magisterské štúdium absolvovať nepodarilo. Jeho zámerom bolo riadne absolvovať štúdium, odmieta, že ho neabsolvoval z dôvodu jeho ľahostajnosti alebo zlého prístupu k štúdiu. Určite neštudoval z dôvodu, aby mohol poberať výživné od navrhovateľa. Predmet umelá inteligencia, ktorý sa mu nepodarilo absolvovať v riadnom magisterskom štúdiu v akademických rokoch 2013/2014 a 2014/2015 riadne absolvoval pri opakovanom magisterskom štúdiu, celkovo v akademických rokoch 2015/2016 a 2016/2017 úspešne absolvoval viac predmetov, ako sú uvedené tie, ktoré sa mu nepodarilo absolvovať. Po neúspešnom opakovanom magisterskom štúdiu sa pokúšal riadne zamestnať, podarilo sa mu však len krátkodobo zamestnať na dohodu o pracovnej činnosti od 28. 11. 2017 do 31. 12. 2017. V roku 2018 sa mu podarilo opäť krátkodobo zamestnať od 16. 01. 2018 do 11. 02. 2018. Trvalé zamestnanie získal dňa 14. 08. 2018, kedy nastúpil do pracovného pomeru vo firme AKCENT NOVA s. r. o. na dobu neurčitú. Odo dňa 14. 08. 2018 ho možno považovať za fyzickú osobu schopnú samostatne sa živiť. Ďalej uviedol, že rozhodne nebol osobou schopnou samostatne sa živiť bez ohľadu na to, či sa mu podarilo úspešne ukončiť opakované magisterské štúdium riadne alebo nie, v akademických rokoch 2015/2016 a 2016/2017 do 30. 06. 2017. V tomto čase riadne pokračoval vo vysokoškolskom štúdiu, aj keď neúspešne.

6. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 17C/121/2014, lustráciou v Sociálnej poisťovni navrhovateľa, ako aj odporcu, vyjadrením Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici zo dňa 15. 03. 2019, výpisom zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľa, odpoveďou zo Sociálnej poisťovne zo dňa 19. 07. 2019, odpoveďou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 18. 07. 2019, vyjadrením Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici zo dňa 16. 07. 2019, potvrdením o plate matky odporcu za mesiac 12/2015, mesiac 01/2016 - 12/2016, 01/2017 - 08/2017, príkazom zo Slovenskej sporiteľne, a. s. zo dňa 26. 02. 2017, zo dňa 14. 12. 2016, rozhodnutím o odložení doby splatnosti školného zo dňa 21. 11. 2016, oznámením o určení povinnosti uhradiť školné zo dňa 29. 09. 2016, potvrdením o vykonaní prevodu zo dňa 13. 03. 2016, potvrdením o odpísaní prostriedkov z účtu zo dňa 05. 12. 2015, rozhodnutím o odložení doby splatnosti školného zo dňa 19. 11. 2015, oznámením o určení povinnosti uhradiť školné zo dňa 01. 10. 2015, potvrdením o štúdiu zo dňa 16. 09. 2016, výpisom z účtu matky odporcu za mesiac december 2015 - júl 2015, rozhodnutím o priznaní sociálneho štipendia

zo dňa 29. 10. 2012, zo dňa 14. 10. 2014, dohodou o pracovnej činnosti zo dňa 27. 11. 2017, potvrdením o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie 2017, oznámením o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie zo dňa 14. 12. 2017, dohodou o pracovnej činnosti zo dňa 16. 01. 2018, pracovnou zmluvnou zo dňa 14. 08. 2018.

7. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005, zákon o rodine (ďalej len „ZoR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 75 ods. 2 ZoR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

9. Podľa 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZoR, právo na výživné sa nepremiľčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

10. Podľa § 78 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/121/2014-122 zo dňa 13. 01. 2015 právoplatným dňa 10. 05. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. Zn. 15Co/689/2015-185 z 13. 04. 2016 súd rozhodol tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľa zvýšeným výživným zo sumy 33,20 Eur na sumu 150,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 09. 04. 2014. Zameškané výživné za obdobie od 09. 04. 2014 do 31. 12. 2014 vo výške 1 020,05 Eur súd povolil odporcovi splácať v splátkach po 30,- Eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplataenia pod hrozbou straty výhody splátok počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Týmto zároveň došlo k zmene rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 14. 02. 2003 č. k. 31P/163/2002-137 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. 08. 2003, č. k. 13CoP/42/2003-153 vo výroku o výživnom. Návrh navrhovateľa vo zvyšku zamietol.

12. Na základe lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že odporca pracoval a mal v období od 05/2016 - 09/2016 príjem na základe dohody o brigádnickej práci študentov v spoločnosti IN Operation, s.r.o., v spoločnosti IN Industry, s.r.o., v období od 01/2017 do 08/2017 na základe dohody o vykonaní práce od 01/2017 do 08/2017 v spoločnosti P. J. Servis, s.r.o., v spoločnosti ASA plus s.r.o. a Finančnom riaditeľstve SR, v období 10/2017, 11/2017 pracoval ako zamestnanec v obchodnej spoločnosti HTS BB s. r. o., v období 11/2017, 12/2017, 01/2018 na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti Webranet Slovakia s.r.o. a ako zamestnanec v obchodnej spoločnosti AKCENT NOVA, s. r. o. od 15. 08. 2018 do súčasnosti.

13. Podľa vyjadrenia Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, fakulta prírodných vied zo dňa 16. 07. 2019 odporca bol vylúčený v akademickom roku 2014/2015 zo štúdia z dôvodu, že ani po druhom zapísaní ne získal kredity za povinný predmet umelá inteligencia (dátum skúšky 17.01.2014, 09.01.2015, 23.01.2015). Dôvodmi vylúčenia v akademickom roku 2016/2017 bolo, že odporca ani po druhom zapísaní ne získal kredity za povinné a povinno-voliteľné predmety paralelné a distribuované výpočty (dátum skúšky 03.02.2016, 01.02.2017) neurónové siete (dátum skúšky 07.06.2016, 16.06.2017), kódovanie (dátum skúšky 05.02.2016, 25.01.2017), webové technológie 4 (dátum skúšky 03.02.2016, 30.01.2017), aplikácie mnohorozmerných a veľkých údajov (dátum skúšky 13.06.2016, 10.06.2017).

14. Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo dňa 19. 07. 2019 mal súd preukázané, že navrhovateľ poberal nemocenské dávky od 02. 08. 2017 do 31. 07. 2018, v období od 28. 12. 2016 do 02. 07. 2017 poberal predčasný starobný dôchodok a od 25. 12. 2018 poberá starobný dôchodok.

15. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 18. 07. 2019 vyplýva, že navrhovateľ bol od 05. 09. 2014 do 30. 06. 2017 a od 01. 08. 2017 do 24. 12. 2018 uchádzačom o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Od 08/2013 do 01/2017 bol príjemcom dávky v hmotnej núdzi 52,20 Eur a od 10/2017 do 01/2019 bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi 128,60 Eur.

16. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že navrhovateľ pracoval a mal príjem v mesiaci 07/2017 ako zamestnanec a v období 02/2015 do 03/2015 na základe dohody o vykonaní práce.

17. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Závisí to od okolností konkrétneho prípadu. Zmysel § 62 ods. 1 zákona o rodine je zásadne postavený na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ už dieťa je objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť. V danom prípade odporca bol vylúčený prvýkrát z magisterského štúdia dňa 12. 06. 2015, potom pokračoval vo vysokoškolskom štúdiu od 04. 09. 2015 do 08. 08. 2017, kedy bol vylúčený pre nesplnenie požiadaviek stanovených študijným poriadkom fakulty prírodných vied UMB. Odporca teda študoval dva roky magisterského štúdia, potom bol v dôsledku toho, že nezískal kredity za povinný predmet umelá inteligencia vylúčený a opätovne bol zapísaný na tento stupeň štúdia dňa 04. 09. 2015. Odporca teda opakovane študoval magisterské štúdium, ktoré však opätovne nedokončil, pretože bol vylúčený z dôvodu, že nezískal kredity za povinné a povinno-volitelné predmety (celkovo 5 predmetov).

18. Súd je v danej veci viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v zrušujúcom rozhodnutí, podľa ktorého v zmysle § 157 CMP nie je možné zmeniť alebo zrušiť rozsudok vo veciach výživného, ktorý je právoplatný, teda nie je možné zrušiť vyživovaciu povinnosť so skorším dátumom ako nadobudne právoplatnosť rozsudok o výživnom. Pri rozhodovaní o zrušení vyživovacej povinnosti v danej veci bral súd do úvahy všetky osobitosti posudzovanej veci a po vykonanom dokazovaní zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi ku dňu 11. 05. 2016, to znamená po právoplatnosti rozhodnutia súdu sp. zn. 17C/121/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/689/2015. Súd bral do úvahy a prihliadal pri rozhodovaní na tú skutočnosť, že odporca po druhom zápise na magisterské štúdium riadne neštudoval a opätovne bol vylúčený, čo bolo preukázané oznámením Univerzity Mateja Bela. Odporcovi bolo umožnené opakovane študovať magisterské štúdium, napriek tomu túto možnosť riadne nevyužil a nezískal kredity až v piatich predmetoch. Súd mal preukázané, že odporca pracoval už v mesiacoch máj, jún, júl, september roku 2016, január až august 2017, október až december 2017 hoci tvrdil, že nebol v pracovnom ani inom obdobnom pomere, pretože bol študentom. Odporca preukázateľne v období, keď sa mal venovať opakovanej dennej forme magisterského štúdia, pracoval, a vzhľadom na výsledky lustrácie v Sociálnej poisťovni nemožno hovoriť o príležitostných brigádach ani o zanedbateľných príjmoch. Napriek vysvetleniu odporcu o dôvodoch neúspešnosti jeho štúdia na fakulte prírodných vied Univerzity Mateja Bela, odporca nepresvedčil súd o jeho maximálne vynaloženom úsilí absolvovať opakovane magisterské štúdium v danom odbore. Súd pri rozhodovaní zohľadnil všetky relevantné skutočnosti, a nemohol neprihliadnuť na tú skutočnosť, že odporca opakovane neukončil vysokoškolské štúdium magisterského stupňa, pričom mal vytvorené podmienky pre riadne štúdium. Výnimočne sa súd vzhľadom na zistený skutkový stav odchýlil od názoru odvolacieho súdu v súvislosti s riadnym pokračovaním v štúdiu a pri rozhodovaní o zrušení vyživovacej povinnosti bral do úvahy aj kritérium dobrých mravov, pričom dospel k záveru o odôvodnenosti návrhu navrhovateľa dožadujúceho sa zrušenia vyživovacej povinnosti k odporcovi pred tým, ako odporca definitívne ukončil vysokoškolské štúdium z dôvodu jeho vylúčenia, ale k neskoršiemu dátumu ako žiadal navrhovateľ s poukazom na § 157 CMP. Vo zvyšku potom súd návrh žalobcu zamietol.

19. Pokiaľ ide o trovy konania, súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v rámci civilného mimosporového konania si každý z účastníkov hradí trovy sám.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.